

Vifolka härad.

Socknar: Härberga, Mjölby¹, Normlösa, Sya, Veta, Viby, Västerlösa, V. Harg, Ö. Tollstad.

Näst efter Göstrings härad (med 50² kända runminnesmärken) är Vifolka härad med sina 23 kända förekomster landskapets runstensrikaste. Fjorton av dessa inskrifter voro kända för 1600-talets forskning (Ög 194, 195, 196, 197, 199, 201, 202, 203, 204, 207, 208, 210, 212, 214). År 1729 framkom den vackra kalkstenschällan från Västerlösa kyrka (Ög 213), genom Säve bekantgjordes vid 1860-talets ingång två stenar (Ög 193 och 198), och de övriga ha bekantgjorts genom Nordenskjöld och Brate. Efter Brates tid har ingen ny inskrift blivit känd i häradet³, däremot har ett av de av Brate gjorda fynden (Ög 206 Viby Källgård) försvunnit. Av de från 1600-talet kända stenarna ha fyra försvunnit (Ög 194, 195, 196 och 212)^{4, 5}.

Bevarade äro nu från häradet 19 runminnesmärken. (Ög 244 inräknas därvid, ehuru den saknar inskrift.)

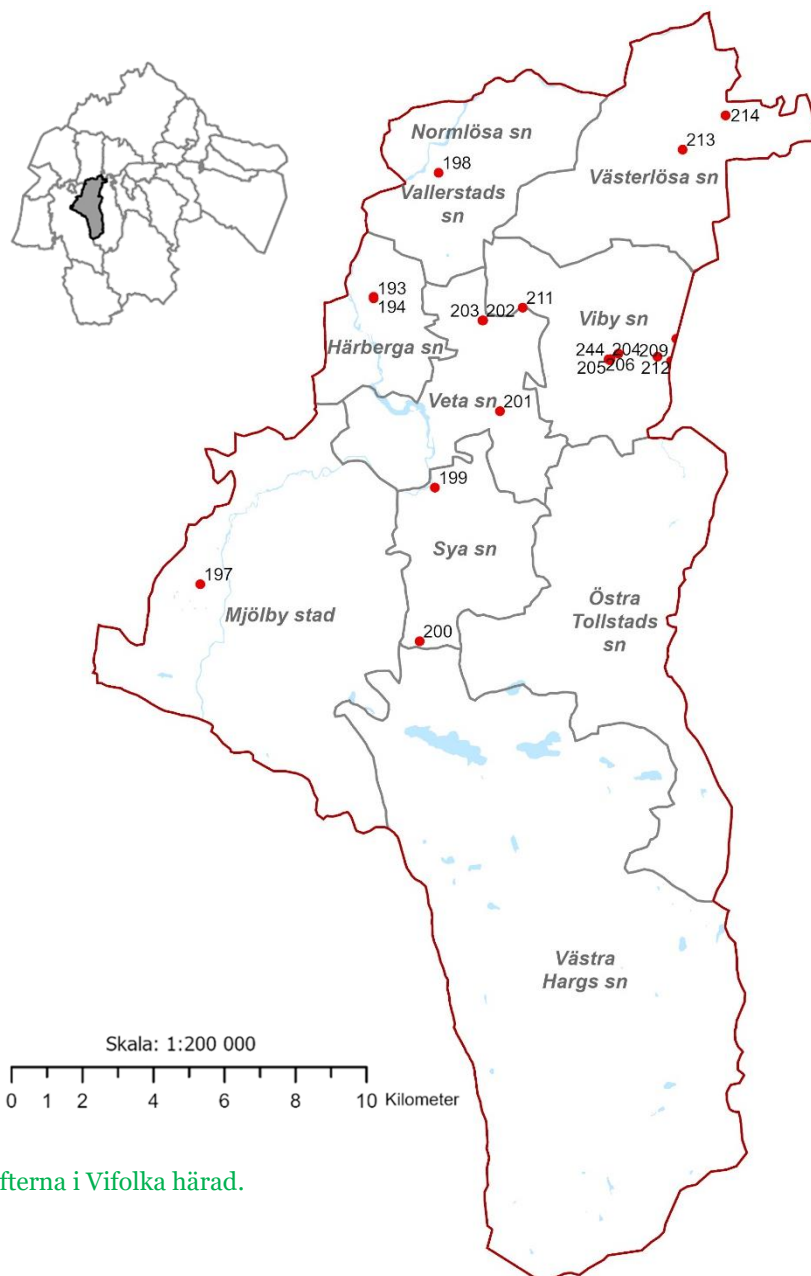

Fig. 209. Karta över runinskrifterna i Vifolka härad.

¹ Nordén skriver 'Mjölby socken och stad', Wessén stryker 'socken och stad' och skriver i marginalen: socknen är, så vitt jag vet, i sin helhet inkorporerad.

² Nordén skriver 35. Ett frågetecken finns noterat i manuset och den aktuella siffran 1947 bör vara 50, se inledningen till Göstrings härad.

³ Vid restaureringen av Normlösa kyrka 1943 påträffades ett runstensfragment varför antalet från häradet kända inskrifter år 1947 bör vara 24. Se vidare nedan vid Ög 198.

⁴ Nordén upprepar här ordet 'försvunnit', ordet har utgått i utgåvan.

⁵ Även Ög 194 är försvunnen, se Brate i *Östergötlands runinskrifter*. Nämnas bör också Nordenskjölds uppgift i *Östergötlands minnesmärken* (1875, s. 52) »Äfven utanför södra dörren ligger en flat håll som möjligtvis på den nedåtvända sidan kan innehålla runläsning.» Se även Wiedes *Östergötlands runurkunder* (1875), under nr 121.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med reservationer. Utgåvan är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter är du välkommen att meddela dessa till utgivaren på nedanstående e-postadress.

Utgivare: Jan Owe

Kontakt: runor@gamlebo.se

Senast ändrad 2020-05-20